

Část druhá

Copyright © David Návara, 2019
Cover Illustration © Milan Fibiger, 2019
Cover © ORM, 2019
ISBN 978-80-7551-138-6 epub
ISBN 978-80-7551-139-3 mobi
ISBN 978-80-7551-140-9 pdf

Předmluva

Britská armáda v osmnáctém století a potažmo její vojáci v ikonických červených uniformách jsou ve vážné i méně vážné tvorbě – ať už filmové, nebo knižní – vesměs líčeni jako ztělesněné zlo. Jako ozbrojená moc bez vlastního svědomí utlačují své čestné nepřátele bojující za svobodu, území nebo prostě jen za vyšší dobro. Dokonce i zloději a piráti mohou být kladnými hrdiny, stačí, když čepel jejich meče probodne červenou uniformu. Někde na začátku příběhu bývá čtenář či divák upozorněn, že britská armáda je ta nejlepší na světě, aby byla zdůrazněna statečnost protagonisty. Na konci příběhu je bezejmenný amatérský dav v červených kabátech do jednoho mrtvý nebo alespoň zahnaný na bezhlavý útěk. Hrdina triumfuje nebo možná heroicky umírá obklopen mrtvolami poražených nepřátel. Neodvážil bych se tvrdit, že to tak nebylo nikdy, ale seriózní historické prameny rozhodně neukazují, že zpravidla. Částečně i proto jsem se rozhodl stvořit svého hrdinu těmito pověstem navzdory. Lord David, hrabě z Wavesbury, tak zůstává věrný králi i vlasti, a přesto se snaží chovat čestně a slušně. Pravda, do jisté míry mu to ulehčuje jeho původ a majetek. U jeho zrodu stála i má jistá únava z hlavních hrdinů, které nám současná dobrodružná tvorba neustále předkládá, svým způsobem stesk po protagonistech ze „staré školy“. Proto jsem měl vcelku jasno – Wavesbury nebude rozervaný chudý teenager zmítaný emocemi a hledající si své místo ve světě. Bude to muž, který už něco prožil, má zkušenosti, prostředky a vcelku jasnou představu o tom, kam patří. Dnes bychom řekli profesionál. Také není žádný hrdina z lidu, rodem i vystupováním je to šlechtic a gentleman nestydící se za své postavení. K nepříteli na bitevním poli je nemilosrdný, ale mimo něj se snaží chovat podle svého nejlepšího svědomí. Tak se také seznamuje se svou životní láskou – o sedmnáct let mladší lady Elizabeth, dcerou poraženého skotského lorda a Wavesburyho někdejšího nepřítele.

Vedlejší hrdinové se vynořili už sami, nepřál jsem si jen skupinu bezejmenných tváří v červených kabátech. Prostí britští vojáci v té době mívali dost pochybnou minulost, tak vznikl seržant Allan McAutie, silák, který občas předstírá hlupáka a kdysi býval zlodějem dobytka, nebo desátník Kenneth Lindsay, ambiciózní bývalý kapsář, který sní o velké vojenské kariéře.

Samostatnou kapitolou je poručík John Ferrel, tedy vlastně Jane Ferrelová, dívka se záhadnou minulostí, která se ve vojenské uniformě vydává za muže. Přesto, že se to může zdát jen jako čirá fantazie, inspiroval jsem se skutečnými příběhy. Existují historické záznamy o ženách sloužících na zapřenou po dlouhou dobu ve vojsku nebo námořnictvu. Některé jen hledaly u vojska své příbuzné nebo milence, ale další, jako moje Jane, spíše dobrodružství a možnost řídit svůj osud. Alespoň dvě o tom dokonce po svém prozrazení napsaly knihy.

Historická poznámka

Jednostrannou bitvou u Cullodenu 16. dubna 1746 skončilo poslední z takzvaných jakobitských povstání, která se snažila dosadit zpět na britský trůn stuartovskou dynastií svrženou během tzv. slavné revoluce roku 1688.

Povstání v letech 1745–1746, do jehož čela se postavil syn krále Jakuba princ Karel Stuart (31. 12. 1720 – 31. 1. 1788), bylo nejdelší, nejkrvavější a mělo zřejmě nejbližší k úspěchu. Po několika triumfech, jedním z nich bylo například vítězství 21. září u Prestonpans, došlo jakobitské vojsko 5. prosince 1745 až k městu Derby v anglickém regionu East Midlands. Zásobování i podpora však začaly váznout a padlo rozhodnutí ustoupit zpět za hranici. Invaze do Anglie i tak stačila vyvolat paniku nejen ve vládě, ale také mezi drobnou šlechtou a byla jednou z příčin drakonických opatření po porážce povstání.

Vládní vojsko pod velením vévody z Cumberlandu, syna krále Jiřího II., v počtu přes 8000 mužů dostihlo na jaře jakobity nedaleko Inverness. Počty povstalců během zimy prořídly díky dezercím a před bitvou čítaly asi 5000 mužů. Jakobité byli v menšině, měli horší dělostřelectvo a jen zanedbatelnou jízdu, proto někteří poradci princovi Karlovi navrhovali rozpustit unavenou armádu a ustoupit. On, jistý si, že je boží vůlí, aby zvítězil, však dal nakonec na radu jiných. Když se nezdařil noční přepad, rozhodl se přijmout bitvu na otevřeném vřesovišti nedaleko vesnice Culloden.

Výsledkem byla drtivá porážka jakobitské armády. Princ Karlovi Stuartovi se v převleku za ženu po dobrodružném útěku – o kterém je píseň a při kterém se skotská dívka Flora MacDonald stala národní hrdinkou – podařilo uniknout zpět do Francie. Mnoho velitelů jeho vojska však takové štěstí nemělo.

Vítězové se po bitvě zachovali velmi krutě, o čemž svědčí i nepoměr mezi vládními mrtvými a zabitými jakobity (cirka 50 proti asi 2000), ale co následovalo, bylo ještě horší. Britská vláda se rozhodla za každou cenu zabránit dalším povstáním. Letitý klanový systém i celá skotská kultura měly přestat existovat. Klanovní náčelníci byli zbaveni dosavadního práva vykonávat absolutní spravedlnost nad svými poddanými (je však také pravda, že loajální skotská šlechta byla za tuto změnu štědře kompenzována, například vévoda z Argyllu dostal 21 000 liber). Byla zakázána hra na dudy a nošení tartanu s výjimkou příslušníků vojska (a později šlechty). Bylo zakázáno vlastnictví zbraní. Ale hlavně stovky lidí, počínaje významnými vůdci povstání z řad šlechty, byly popraveny, tisíce Skotů vyhnány z domovů a jejich majetek zabaven. Mnoho jich hledalo exil za mořem, početné skotské komunity v Kanadě pocházejí právě z této doby. K uvolnění poměrů a zrušení většiny zákazů pak došlo až v 19. století.

Nikoho nemohlo překvapit, že život horalů, kteří zůstali na Vysočině a alespoň zčásti unikli represím, se změnil k horšímu. Už tak chudá

země zchudla ještě víc, hlad a bída byly často neúnosné. Proto se stávalo, možná běžněji, než by si hrdí horalé byli ochotni připustit, že se ne jeden z mužů nechal kvůli penězům zverbovat do britské armády a oblékl nenáviděný červený kabát. Bývalí jakobité tak paradoxně bok po boku s bývalými nepřáteli cestovali daleko za moře do Evropy nebo dokonce do vzdálené Ameriky, aby tam bojovali a umírali za krále Jiřího, kterého kdysi chtěli sami svrhnout.

Srdečné pozdravy z Čech

Historická poznámka

Bitva u Wilhelmsthalu (vesnička mezi Warburgem a Kasselem v Hesensku) proběhla 24. 6. 1762 a ukončila poslední francouzský pokus o invazi do Hannoveru, rodiště vládnoucí britské dynastie. Snažil jsem se ji dle dostupných pramenů popsat co nejděle a myslím, že znovu opakovat její průběh by bylo vcelku zbytečné.

Stojí za poznámku, že v roce 1762 již do války na starém kontinentě po dobytí Kanady dorazilo mnoho opravdu britských regimentů a armáda Jeho britského Veličenstva přestala být britskou jen podle jména. Vojáci vystupující v příběhu od majora výše jsou historické postavy, kromě těch z ryze fiktivního Wavesburyho 43. regimentu. Vyčerpávající boj na bodák s francouzskými granátníky ve skutečnosti připadl na 5. pěší regiment, který jich také nejvíce zajal, a jeho vojáci na počest tohoto vítězství od té doby nosili vysoké beranice.

Ještě si dovolím malou poznámku k organizaci nejen britské armády, protože si uvědomuji, že občas může být matoucí rozdíl mezi výrazy batalion a regiment (někdy nesprávně překládáno do češtiny jako prapor a pluk). Základní vojenskou jednotkou byl regiment pod velením plukovníka nebo podplukovníka. Každý regiment měl také vlastní vlajky. Regiment sestával z jednoho nebo více batalionů, což byla jednotka čítající v době sedmileté války hodně hrubě od 300 do 500 mužů, které velel major. Britové měli na rozdíl od jiných armád v regimentu vesměs malý počet batalionů, typicky 1–2 (Rakušané například až 5 nebo 6). Pokud regiment měl jen jeden batalion, často se výrazy zaměňovaly, protože vlastně znamenaly totéž, a major batalionu působil pouze jako zástupce velitele. Častou praxí v době války také bylo, že první batalion sloužil v poli a druhý, slabší, zajišťoval verbování, výcvik a přísun posil. V míru se pak druhé bataliony rozpouštěly.

1. 6. 1762

Poručík Eckharda Osterhause stálo neuvěřitelné přemáhání, aby nenakopl velkého hlemýždě, který se pomalu sunul přes kamenitou cestu z Prahy a zcela císařského důstojníka ignoroval. Nechtěl však dávat najevo rozmrzelost před svými dvěma podřízenými. Oba čeští vojáci, jejichž pro něj obtížně vyslovitelná jména si změnil na Hans a Karl, se společně s ním pekli v horku, jaké koncem jara na kupecké cestě panovalo. Válka stále trvala, ale bylo to již dávno, co pruský král Fridrich II. na pár dní obsadil hlavní město českého království a Osterhaus nechápal, proč jeho velitel trval na hlídce v takovém Zapadákově v předhůří hor na cestě k nedalekému Chebu. Rozkaz zněl zadržet podezřelé lidi, ale poručík ani napadlo zabývat se projíždějícími kupeckými vozy nebo procházejícími venkovany.

K Osterhausově zadostiučinění právě kolo káry s chrastím rozdrtilo drzého měkkýše, když ho ze zadumání vyrušil jeden z vojáků. „Blíží se kočár, *Herr Leutnant*.“

Voják mluvil česky, ale poručík jazyku dobře rozuměl, i když by ho nikdo nepřinutil tou hatmatilkou promluvit.

Osterhaus se zvedl z prkenné lavičky a srovnal si bílý kabát. Poté si nasadil napudrovanou paruku i černý třírohý klobouk, který měl kvůli horku položený vedle sebe. Opravdu se po cestě blížil velký bílý kočár, jaký většinou používá šlechta. Ale erb na něm poručík neviděl, takže buď patřil nějakému zbohatlíkovi, nebo byl půjčený. Kočí ve zlatočerné livreji opatrně vedl čtyřspřeží statných běloušů po obtížné cestě, takže Osterhaus měl spoustu času dokončit svoje zušlechťování. Nepatrně se usmál, že se konečně děje něco, co alespoň na pár minut zažene nudu.

Poručík pomalu došel doprostřed cesty a zdvihl pravici.

„Houu, prrr,“ zvolal kočí a přitáhl koním opatrně. „Něco se děje, pane důstojníku?“ zeptal se klidně a k Osterhausově úlevě německy.

Byl mu povědomý, možná to byl opravdu jeden z kočích, kteří se nechávají najímat i s vozem.

„Kontrola, pane,“ odvětil poručík důležitě. „Kam jedete a koho vezete?“

„Vznešenou dámu,“ odpověděl kočí. „A nebude moc ráda, že nás zdržujete.“

Tohle je lepší a lepší, pomyslel si Osterhaus, ale nahlas řekl: „Je válka. Nebude to trvat dlouho.“

Než stačil dojít ke dvířkům kočáru, ta se otevřela a poručík se potěšeně usmál. Zelenýma očima si ho zvědavě prohlížela jedna z nejkrásnějších žen, jaké kdy za svůj život spatřil. Černovlásce mohlo být kolem pětadvaceti let a její nevšední zjev podtrhovaly i honosné modré a fialové šaty protkávané zlatou nití, na které musela padnout benátská krajka, francouzský brokát i indický mušelín v hodnotě poručíkova ročního příjmu. A to se nepovažoval za chudého. A navíc si chtěl nechtě musel povšimnout jejího oděvu stříženého v mezích slušnosti tak, že odhaloval dost, aby jeho majitelka nemusela v horku trpět tolik jako Osterhaus v těsné uniformě.

„*Ty jo, Honzo, koukni na tu ženskou,*“ zaslechl poručík za sebou nepříliš tichý šepot, ale ignoroval ho doufaje, že kráska nerozumí česky.

Zvládl se prkenně uklonit a říct: „Poručík rytíř Eckhard Osterhaus k vašim službám, madam. Mohu vás, prosím, požádat o cestovní doklady?“

Dáma na něj okamžik překvapeně hleděla, jako by přemýšlela, co po ní chce, pak se otočila zpět do kočáru a něco řekla. Docela hezká, jen o málo mladší plavovlasá dívka ve světle modrých šatech jí odpověděla a podala koženou aktovku. Poručík nepochytil ani slovo, a to ani

přesto, že se snažil. Pochopil, že dáma jeho pozdravu také neporozuměla a spíše správně uhádla, co po ní chce, protože mu podala list papíru s visíci pečeti. Vzal si jej od ní, pak ho napadlo použít jazyk urozených vrstev – francouzštinu.

„*Lieutenant chevalier* Eckhard Osterhaus *à votre service, Madame*,“ zopakoval svůj pozdrav i úklon.

Nabídl jí galantně ruku, protože se očividně chystala vystoupit.

„*Merci beaucoup, Monsieur chevalier*,“ poděkovala a nepatrně se uklonila. „*Je suis la comtesse Elizabeth de Wavesbury. Je serai honoré.* Má komorná Jessica Lindsayová.“

Poručík naznačil polibek nabízené ruky. Komorná vystoupila hned za svou paní. Osterhausovi neuniklo, že třebaže hraběnka Elizabeth mluvila francouzsky plynule a lépe než on, určitě se nejednalo o její rodný jazyk. I jméno naznačovalo, že její původ je s největší pravděpodobností až na vzdálených Britských ostrovech. A Království Velké Británie nyní bojovalo po boku Pruska, největšího rakouského nepřítele.

Aby skryl své podezření, Osterhaus sklonil oči k dokumentu, který mu hraběnka předala. Jméno souhlasilo a opravdu se podle dokladu jednalo o Angličanku. Byl to německý průvodní list a nesl pečeť i podpis přímo nejvyššího zemského purkrabího Filipa Krakovského z Kolovrat. To poručíka zarazilo. Nebyl hloupý a hned mu přišlo podivné, že by takto vysoko postavený úředník podepisoval pouhý průvodní list. Navíc sídlil v Praze a hraběnka z Wavesbury těžko do Čech doletěla jako pták. Podpisem si také nebyl jistý, ale tady ho neměl s čím porovnat.

„Cestujete z daleka, *Madame la comtesse*?“ zeptal se nevinně.

Mluvil stále francouzsky a ona mu stejnou řečí vyhybavě odpověděla: „*Oui*, máte pravdu, *Monsieur chevalier*, z daleka. Je něco v nepořádku?“

Osterhaus pokýval hlavou. „Je mi líto, ale obávám se, že vás budu muset požádat, kdybyste byla tak laskavá a doprovodila mne na velitelství mé posádky.“

Hraběnka uhnula pohledem, zjevně zachytila jemnou hrozbu v jeho hlase.

„A je to daleko? Mám vcelku naspěch,“ pokusila se ho přesvědčit.

„A kam, smím-li se zeptat?“ nadhodil poručík.

Dvakrát si odkašlala, ale nakonec neřekla nic.

„*Herr Rittmeister* se vás na to stejně zeptá znovu,“ upozornil ji. „A jemu budete muset odpovědět.“

„Jsme tedy zatčeny?“ zeptala se.

Nezdálo se, že by ji to vyděsilo nebo překvapilo, možná spíše pobavilo.

„Spíše to považujte za doprovod císařského vojska, *Madame la comtesse*. Vše se jistě rychle vysvětlí. A já i *Herr Rittmeister* budeme považovat za čest, když s námi povečéříte.“

Osterhaus si upřímně přiznával, že kdyby byla stará a ošklivá, již by byla na cestě a on by nehledal chabou výmluvu v podobě podezřelých dokumentů, aby ji mohl zdržet. Ale v neklidných, válkou zpustošených západních Čechách byla společnost urozených krásek tak vzácná, že si nedokázal pomoci.

„A kde sídlí vaše posádka, *Monsieur chevalier*? Doufám, že to máme po cestě,“ zeptala se.

„Jestli jste měly v plánu nocovat v Chebu, má posádka má kasárna nedaleko města. Nebojte se, jestli se ukáže, že vaše dokumenty jsou v pořádku, nezdržíme vás.“

Pak se obrátil na své dva muže.

„Hans, mého koně!“

Zaklapl jsem dalekohled a vrátil ho do koženého pouzdra. Jane se na mě tázavě podívala. V selských šatech s bílou zástěrou a světlými vlasy schovanými pod prostým čepcem vypadala všelijak, ale určitě ne jako kapitán 43. pěšího regimentu.

„Zadrželi ji, pane?“ zeptala se.

„Ano, kapitáne,“ přikývl jsem a nevesele se usmál. „Je v bezpečí v rukou nepřítele. Ten důstojník měl bílou uniformu s modrým vyložením. Skoro jistě Harrachův regiment. A to znamená, že von Reitdorf nebude daleko. Bude moct předat Beth tu zatracenou zprávu a my se konečně vydáme do bezpečí pod ochranu vojska vévody Ferdinanda.“

„Vyrazíme, pane? Jak se vlastně jmenuje to město, kde má být von Reitdorf?“ chtěla vědět.

Podíval jsem se na mapu přeloženou tak, aby ukazovala právě tu část Čech, kde jsme se nacházeli.

„Je několik možností,“ odvětil jsem, „ale Cheb je nejbližší a vede tam tamhle ta cesta. Byl také Elizabethiným cílem.“

„Čeb?“ pokusila se zopakovat cizokrajné jméno.

„Tak nějak, kapitáne,“ pokýval jsem hlavou. „Vyrazíme, ať jsme na místě před kočárem.“

Poručík Osterhaus rychle prováděl Elizabeth neuspořádaným vojenským ležením v dávno opuštěném zpustlém selském dvorci k budovám, kde sídlili důstojníci. Jessica šla těsně za nimi, jako by se bála toho, co by se stalo, kdyby se příliš vzdálila. A možná po právu, když si Elizabeth všimla dravých pohledů, které vojáci vrhali na obě ženy. Byl již večer a kostelní zvon z nedalekého Chebu odbíjel sedmou, když došli před zrekvírované selské stavení, kde měl Osterhaus i jeho přímý nadřízený pokoj.

Bylo teplo a večere se podávala venku. Na lavičích u dřevěného stolu seděli dva důstojníci v uniformách podobných té, jakou měl poručík. Vojenští sluhové před ně stavěli talíře s polévkou, když však důstojníci spatřili návštěvu, oba vstali.

„*Permettez-moi de vous présenter la comtesse Elizabeth de Wavesbury et son chambellan mademoiselle Lindsayová*,“ představil hraběnku i její komornou Osterhaus.

Francouzštinou chtěl asi naznačit, že Elizabeth nerozumí německy. Jessiku představil mylně jako slečnu, ale ani jedna neuznala za vhodné ho opravovat. Pak ukázal na oba důstojníky.

„*Herr Rittmeister Freiherr* Sigmund von Reitdorf und *Leutnant* Eric Wegscheider.“

Oba muži pak, jak kázal dobrý mrav, naznačili polibek nabídnuté ruky v bílé rukavičce. Poručík Wegscheider byl ještě velmi mladý a osýchavě klopl oči, ale byl to von Reitdorf, který Elizabeth zajímal. Na kapitána byl již skoro starý, s prošeďivým knírem a vráskami pod černými očima. Elizabeth si dobře všimla, že na ni při představování nenápadně mrkl, ale ona se neodvážila mu gesto oplatit, protože ji oba poručíci neustále pozorovali. Nikdy von Reitdorfa nepotkala, ale bylo jí jasné, že o ní ví a že ji snadno poznal. Elizabeth nebyla falešně skromná a věděla, že její vzhled přitahuje mužskou pozornost.

„Je nám nesmírnou ctí a potěšením se s vámi setkat, *Madame la comtesse*,“ řekl von Reitdorf na uvítanou francouzsky, „a musíme poručíkovi poděkovat, že nás nepřipravil o vaši vzácnou společnost. Prosím, posaďte se. I vy, *mademoiselle*. Doufám, že neopovrhnete naší prostou vojenskou stravou.“

Elizabeth s úsměvem přelétla pohledem sklenici s šampaňským, ale pak jen přikývla. „Budeme rády za trochu odpočinku po únavné cestě, jste velmi laskav, *Monsieur le baron*.“

Poté důstojně usedla vedle von Reitdorfa. Ten něco zakřičel na svého sluhu. Elizabeth pochopila, že mu přikazuje, aby donesl večeři i pro ni a Jessiku. Poručík Wegscheider mezitím také pronesl několik zdvořilostních frází, ale bylo znát, že jeho francouzština má k plynulosti, s jakou mluvil jeho velitel, značně daleko.

„*Madame la comtesse* má nějaké nesrovnalosti v průvodním listu, *Herr Rittmeister*,“ vysvětloval Osterhaus, zatímco sluhové nalévali další tři talíře husté bramborové polévky. „Považoval jsem za vhodné ji předvést.“

„Jistě. Správně,“ přikývl von Reitdorf nepřítomně. „Po jídle se na to podívám. Jistě se nejedná o nic závažného.“

Elizabeth mezitím podezřívavě hleděla na houby ve své polévce. Stejně jako většina obyvatel Británie věřila jen žampionům, ale nakonec se rozhodla neurazit své hostitele a riskovat život s místní kuchyní. Když vkládala lžičku do úst, cítila skoro větší obavy než z celé kompanie nepřátelských vojáků kolem. Nakonec to nebylo tak strašné a nebyly to houby, co mělo ohrozit její život.

Další chod, hovězí pečinku s čerstvým chlebem a – k Elizabethině nepříliš velké radosti – s hříbkou doprovodila lehká konverzace o počasí a nepohodlí cesty, jen občas jí některý z důstojníků složil kompliment. Von Reitdorf zatím nedával najevo, že by se o ni zajímal jinak než jen jako o příjemného hosta. Těsně po večeři poručík Wegscheider, který se kvůli chabé francouzštině stejně konverzace příliš neúčastnil, německy něco pronesl, poklonil se Elizabeth a vzdálil se.

„Poručík Wegscheider má povinnosti, omlouvám se za něj, *Madame la comtesse*,“ vysvětlil von Reitdorf a obrátil se na svého druhého podřízeného. „Vím, že máte skvělý vkus na víno, *Herr Leutnant*. Pomozte, prosím, mému sluhovi vybrat z mých zásob něco vhodného pro naši vznešenou návštěvu.“

Osterhaus vstal a srazil podpatky. Nezdálo se, že by mu bylo něco podezřelého, přestože Elizabeth sama tušila, že von Reitdorf s ní chce být chvíli o samotě. „*Jawohl, Herr Rittmeister!* Máte nějaké speciální přání, *Madame la comtesse*? Sklípek *Freiherr* von Reitdorfa je velmi dobře zásoben.“

Elizabeth se na něj sladce usmála. „Důvěřuji vašemu výběru, *Monsieur chevalier*. Nechám to ve vašich schopných rukách.“

Poručík jí úklonou poděkoval a odešel do večerního šera. Von Reitdorf chvíli mlčky čekal, než si byl jistý, že Osterhaus je spolehlivě z dohledu. Tázavě se podíval na Jessiku a pak na Elizabeth. Ta jen kývla na znamení, že její komorné může věřit. Kapitán sáhl do náprsní kapsy svého bílého kabátu a vylovil kožené pouzdro, v jakém se obvykle nosí listiny. Položil ho na desku stolu a pomalu ho posunul k Elizabeth. Ta ho nenápadně vzala a ukryla do skryté kapsy ve své svrchní sukni.

„Dostaňte to do rukou lidí vévody Ferdinanda Brunšvického a naše dohoda bude splněna,“ poznamenal tiše.

Elizabeth beze slova přikývla. Nevěděla nic o té dohodě, proč vlastně von Reitdorf zrazuje císařovnu a vlast, ale rozhodně se ho nehodlala na to ptát.

„Značně nám tím zjednodušil předání,“ zeptal se potom, „ale proč vás ten namyšlený panák Osterhaus zadržel? Je váš průvodní list opravdu v nepořádku?“

Elizabeth pokrčila rameny. „Je to dobrý padělek, jak jsem byla ujištěna, *Monsieur le baron*. Možná mu přišlo podezřelé, že ho podepsal sám nejvyšší zemský purkrabí. Ale myslím, že se mu hlavně líbím.“

„O tom nepochybuji,“ usmál se von Reitdorf, ale beze stopy veselí. „Nemělo by být těžké ho přesvědčit, že je vše v pořádku. Předpokládám však, že v Praze jste kvůli podpisu nikdy nebyla?“

„Jistěže ne,“ potvrdila Elizabeth. „Přijeli jsme přímo ze severu, z pruského území.“

„Přesto je od vás odvážné, skoro nerozumné, že cestujete sama jen s komornou a najatým kočím těmito kraji tolik poznamenanými válkou,“ poznamenal von Reitdorf.

„Můj manžel je nedaleko,“ odvětila. „Rozdělili jsme se, když jsme vstoupili na rakouské území. Je to tak věrohodnější. Cestuje v převleku za obyčejného kupce. A možná nás zrovna teď pozoruje. Je také možné...“

Vtom se Jessica, která francouzské konverzaci příliš nestačila, a proto raději pozorovala okolí, dotkla varovně ruky své paní. Poručík Osterhaus právě přicházel s lahví vína v každé ruce a těsně za ním vojenský sluha s tácem se sklenicemi. Než však došli zpět ke stolu, málem je přejela skupinka jezdců. Všichni měli na hlavách hnědé kolpaky a na sobě zlatem zdobené tmavě modré dolmany a pelissy císařských elitních husarů.

„Vaši známí?“ zeptala se Elizabeth opatrně.

„Nikoliv, *Madame la comtesse*, nikdy jsem je neviděl,“ připustil von Reitdorf a Elizabeth poprvé uslyšela v jeho hlase nervozitu. „Vlastní regiment císaře Františka Štěpána I. Vůbec by tu neměli být!“

Husari, stále všichni v sedle, dojeli až skoro k von Reitdorfovi a oběma ženám. Muž v jejich čele konečně sesedl a podal uzdu svého grošáka vojákovu po svém boku. Elizabeth neušlo, že při tom ze sedlového pouzdra vytáhl pistoli a zasunul si ji za opasek. Došel až těsně k nim, sejmul si z hlavy čepici, uchopil ji pod levý loket a prkenně se uklonil. Mohlo mu být kolem padesáti, byl menší postavy, podsaditý a křivé nohy napovídaly, že v sedle tráví hodně času. Obličejí dominoval dlouhý hnědý, ale už dost prošedivělý knír a výrazná jizva táhnoucí se přes levé oko. Musel mít štěstí, že ho o něj zranění nepřipravilo. Vlasy měl střižené hodně na krátko, jako muži, kteří často nosí paruku.

„*Rittmeister* Gáspár Károly, husari císaře Františka Štěpána I. K vašim službám, *Madame, Monsieur*,“ představil se.

Elizabeth nepříjemně překvapilo, že bez zaváhání promluvil francouzsky, třebaže s podivným exotickým přízvukem. Měla pocit, že chtěl, aby mu rozuměla hlavně ona.

Von Reitdorf se postavil a odpovéděl stejným jazykem. „*Bon soir, Monsieur*, dovolte, abych vám představil...“

„... *la comtesse* Elizabeth de Wavesbury,“ skočil mu Károly chladně do řeči. „Je mi ctí, *Madame*. A vy jste zatčen, *Herr* von Reitdorf. Za odpornou zradu císařovny.“

„Zbláznil jste se?“ vykřikl von Reitdorf. „Kdo si vůbec myslíte, že jste, *Herr Rittmeister*, že máte právo mě zatknout?“

Ve stresu přešel do své rodné němčiny, ale Elizabeth vcelku chápala, co se snaží říct.

„Jsem pověřen rozbitím spiknutí. Pověřen samotnou císařovnou, *Monsieur*,“ odvětil husar klidně. Na rozdíl od von Reitdorfa mluvil stále francouzsky. „Vaše spolčení s nepřítelem je prozrazeno. Svě pověřovací listiny ukáží vašemu zástupci. Odevzdejte mi váš meč, prosím.“

Von Reitdorf opravdu položil ruku na jílec své zbraně, ale ne proto, aby se jí vzdal. Rychlým pohybem tasil štíhlou čepel a vyrazil proti Károlymu. Ten však podobný manévr evidentně očekával, protože vytáhl pistoli jen o zlomek vteřiny později. Třeskl výstřel a na bílém kabátu rakouského barona se objevila rudá skvrna. Von Reitdorf vrhl poslední pohled na Elizabeth i na husara, než se zhroutil přímo na stůl mezi nádobí se zbytky večeře.

S hlukem rozbíjeného nádobí splynul i zvuk roztráštěných lahví drahého vína, které upustil poručík Osterhaus, když tasil vlastní meč. I další vojáci v bílých uniformách se chápali zbraní. Károly něco německy vykřikl a zvedl levačku s jakýmsi listem. Elizabeth zachytila jméno císařovny Marie Terezie. Osterhaus zarazil gestem své muže, vzal si od husara papír a rychle ho rozložil. Elizabeth se nelíbilo, jak se změnil

jeho výraz, když dokončil čtení a jak uctivě Károlymu zasalutoval. Pak vydal pěšákům několik rozkazů, ti sklonili zbraně a pomalu se vrátili k tomu, co dělali před smrtí svého velitele. I Osterhaus odešel kamsi do největší budovy. Další Károlyho husaři mezitím sesedli. Dva uchopili von Reitdorfovo tělo a odnesli ho stranou. Elizabeth si všimla, že mu prohledávají kapsy, jeden pak pohlédl na svého velitele a výmluvně zakroutil hlavou.

„Posad'te se, prosím, *Madame*,“ požádal ji Károly a ukázal na lavici, ze které vstala.

Elizabeth nezbylo než mlčky přikývnout a splnit jeho žádost. Jessica zůstala stát za jejími zády. Husar usedl naproti ní, když předtím bez ohledu na to, že si ušpiní rukáv svého tmavomodrého dolmanu, smetl ze stolu střepy se skvrnami od jídla i krve. Na desku pak položil čepici i prázdnou pistoli, opřel si lokty a pohlédl Elizabeth do očí.

„Doufám, že dobře chápete svoji situaci, *Madame*. A současně doufám, že mi bez otálení vydáte, co vám předal zrádce von Reitdorf a sdělíte mi vše, co vám řekl před mým příjezdem. Pak mi nic nebude bránit chovat se k vám jako ke vznešené zajatce, jak přísluší vašemu stavu. Jinak vás, ač mě to velmi mrzí, budu muset považovat za nepřátelskou špiónku a podle toho s vámi naložit. Včetně osobní prohlídky.“

Elizabeth se z jeho chladného výrazu nedařilo nic vyčíst, ale nezdálo se, že by Károly měl navzdory zdvořilé mluvě nějaké zvláštní zábrany jí ublížit. Přesto se rozhodla blafovat.

„Dorazil jste krátce po mém příjezdu, *Monsieur le capitaine*,“ odpověděla s hraným úsměvem. „Baron von Reitdorf mi nabídl večeři a během ní jsme vedli jen zdvořilostní konverzaci. Než stačil poručík Osterhaus donést víno, přijel jste vy se svými lidmi a značně hrubě nás přerušil.“

Károly jí opět pohlédl do očí. „Nevěřím vám, *Madame*,“ odvětil prostě.

Pokynul rukou dvěma svým mužům stojícím opodál a ukázal přes Elizabethino rameno. Jeden z husarů okamžitě popadl Jessiku za rameno a druhý jí vrazil pěst v rukavici do břicha. Dívka zavzlykla a zlomila se v pase. S obtížemi a se zaťatými zuby se pak opět narovнала. Mlčela, ale po tvářích se jí koulely slzy.

„*Mo Chreach!*“ vydechla Elizabeth šokovaně gaelsky. „Zbláznili jste se? Proč, proboha?“

Pomohla Jessice usednout. Nikdo jí v tom nebránil.

Károly pokrčil rameny. „Chtěl jsem vám demonstrovat, že když se jedná o císařský zájem, nebudu jednat v rukavičkách. A to bez ohledu na vaše postavení nebo pohlaví.“

Elizabeth zakroutila hlavou a se zvednutou bradou odpověděla odvázně, i když se tak necítila: „Musím trvat na tom, že mi baron von Reitdorf nepředal nic. Ani mi neřekl nic nad rámec běžné zdvořilosti, kterou vy zjevně postrádáte.“

„Váš přístup mě nesmírně mrzí, *Madame*,“ opáčil Károly. „Řekl jsem poručíkovi Osterhausovi, aby nechal připravit komnatu. Prosím, následujte mě.“

„Nechcete, aby vojáci viděli, že ubližujete dámě, *Monsieur le capitaine*?“ zeptala se opovržlivě, ale uvnitř cítila strach.

Děsilo ji, že Károly se ani nenamáhal protestovat, jen jí pokynul směrem k největší budově. Nezbylo jí než ho následovat, s Jessikou a ostatními husary v zádech.

„Zatraceně, musíme počkat, seržante,“ tiše jsem pronesl k Lindsaymu a odložil dalekohled.

Hleděl na mě zmateně, možná si ještě nezvykl na novou hodnost, ale hlavně ho asi rozrušilo, co právě viděl. Leželi jsme na napůl spadlé šindelové střeše a pozorovali selský dvůr, kde bylo rakouské ležení. I já jsem se musel hodně přemáhat, abych zachoval klid.

Již po několikáté za posledních pár dní jsem se proklel za to, že jsem dovolil Elizabeth zúčastnit se tak nebezpečné mise. I když to na první pohled vypadalo jednoduše, jen jako výlet kočárem. Pouze převzít zprávu od rakouského zrádce a zase se vrátit do bezpečí na spojenecké území. Částečně jsem ji podezíral i z toho, že toužila poznat další cizí kraje nebo uniknout z nudy na dvoře vévody Ferdinanda Brunšvického. Ale teď došlo k nečekanému zvratu.

Uherského důstojníka, který nyní ohrožoval mou ženu i manželku muže vedle mne, jsem poznal. V předchozí válce jsme bojovali na stejné straně. Věděl jsem, že je to schopný voják, ale také fanatik slepě oddaný císařské rodině. Což byla nepřijemná kombinace, vzhledem k situaci, ve které jsme byli.

Jediné štěstí bylo, že císařští vojáci se očividně cítili na území západních Čech v bezpečí, proto to s hlídkami příliš nepřeháněli. Strážili vlastně jen hlavní bránu do pobořeného statku, takže pro nás nebyl velký problém, abychom nikým nepovšimnutí vyšplhali na střechu bývalé stodoly. A odtud jsme s Lindsaym mohli pozorovat von Reitdorfovu smrt i jak nyní kamsi odvádějí Elizabeth s Jessikou.

Otevřel jsem hodinky. Ve světle měsíce i odlescích pochodní jsem našťěstí mohl přechíst čas.

„Musíme za nimi, to jistě chápete, seržante,“ řekl jsem vcelku zbytečně, protože mladý Skot se skoro třásl touhou vrhnout se na pomoc své ženě.

„Aye, aye, pane,“ horlivě přikyvoval.

„Dejte signál kapitánu Ferrelové,“ pokračoval jsem. „Pak budeme mít od teď přesně dvanáct minut.“

Daroval jsem Jane drahé hodinky k jejím třicátým narozeninám a věděl jsem, že bude na vteřinu přesná. Lindsay přiložil ruce k ústům a třikrát perfektně napodobil houkání výra virginského, jak se to naučil mezi Mohawky. Předpokládal jsem, že i v Čechách žije něco podobného a zvuk nebude působit podezřele.

„Jdeme, seržante,“ řekl jsem a sesunul se dolů ze sedlové střechy.

Elizabeth nasucho polkla, když Károly zasunul petlici na dveřích. V místnosti kromě nich dvou a Jessiky byli jen dva další husaři. Přesto se rozhodla zdržovat, protože slyšela signál a to znamenalo, že David je blízko. Jen doufala, že to nebyla opravdová sova. To by pro ni mohlo mít vážné následky.

„Naposledy vás žádám, *Madame*, řekněte mi vše, o čem jste s von Reitdorfem mluvili a předejte mi jakýkoli dokument, který vám dal.“

Vzdorně se na něj podívala. „Opakuji, baron mi nic neřekl ani nedal.“

Károly si povzdechl. Bleskově se rozpráhl a dlaní jí udeřil do obličeje. Čekala to, ale i tak ji facka srazila na prkennou podlahu. Bolest jí vehnala slzy do očí a ucítila sladkou chuť krve, přesto se přinutila zvednout hlavu. Jessica se k ní sklonila, ale jeden z husarů ji odtáhl stranou. Tam ji posadil na jednu z otlučených židlí a rychle ji k ní připoutal.

„Budete mluvit, *Madame*?“ zeptal se Károly.

Elizabeth si jen odplivla. Zčásti na znamení vzdoru, zčásti protože se jí v ústech hromadila krev z rozbitého rtu. Károly něco řekl svým lidem. Nebylo to německy, Elizabeth jazyk nebyl vůbec povědomý a nerozuměla mu ani slovo. I tak cítila z jeho řeči hrozbu. Jeden z husarů ji nepříteli galantně zvedl a společně se svým druhem ji uchopili za obě ruce. Károly se postavil proti ní. Poprvé se Elizabeth zdálo, že váhá,

že přece jen není zvyklý ubližovat ženám. Na pár vteřin to vypadalo, že vlastně neví, co dělat. Nakonec k ní jen přistoupil a začal ji oběma rukama šacovat. Elizabeth se ošila, když ucítila jeho dlaně dotýkající se přes látku šatů jejího těla. Trvalo jen pár okamžiků, než nahmatala pouzdro s dokumenty. Poprvé uviděla v jeho obličejí náznak úsměvu. Neobtěžoval se vytahováním papírů z její kapsy, jednoduše uchopil její svrchní sukni a škrbnutím část utrhl.

Než stačila Elizabeth zareagovat, z dálky se ozvala hlasitá exploze a vzápětí další. Okamžik nato se dveře s praskotem rozlétly dokořán a ona s obrovskou úlevou spatřila, jak dovnitř vpadl její manžel s pistolí v každé ruce. Těsně za ním byl i seržant Kenneth Lindsay ozbrojený stejným způsobem. Károly, stále s cárem její sukne v ruce, se otočil a dotkl se jí šavle. David mu namířil mezi oči.

Podíval jsem se na krev v Elizabethině tváři i kus látky v Károlyho dlani a prst na spoušti mi zacukal.

„Wavesbury,“ vydechl husar, ale nevypadal příliš překvapeně.

Pomaloučku odtáhl ruku od jílice šavle a ani nikdo z jeho mužů se neodvážil vytáhnout zbraň. Oba pustili Elizabeth a odstoupili od ní.

„Sednout!“ přikázal jsem a hlavní ukázal na několik židlí, které v místnosti stály.

Věděl jsem, že Károly anglicky minimálně rozumí, proto jsem se ani nepokoušel o jinou řeč. Tři husaři váhavě poslechli a Elizabeth se postavila vedle mne. Podal jsem jí jednu pistolí, poté jsem přistoupil k sedícímu Károlymu. Z venku se ozýval sílicí hluk a vzdálené troubení na poplach. Nezbývalo moc času.

„Žijete jen kvůli Dettingenu, poručíku Károly,“ oznámil jsem mu. „Teď jsme vyrovnáni.“

Zatímco Lindsay osvobozoval Jessiku, Elizabeth vytrhla husarovi z ruky cár svého oděvu. Příliš jsem nechápal proč, ale nechal jsem to být.

„Jessiko, seržante, odzbrojte a spoutejte ty muže,“ přikázal jsem.

Ani nic nenamítali, když jim brali šavle a svazovali zápěstí k sobě.

„Nechte tu dokumenty od von Reitdorfa a nebudu vás pronásledovat, kapitáne Wavesbury,“ řekl mi Károly anglicky a mně došlo, co drží má žena v ruce. „Máte mé slovo. Kvůli starým časům a vaší choti vás o to prosím. Jinak mě raději zabijte.“

Pokrčil jsem rameny a nevesele se usmál. „Oba jsme vojáci a plníme rozkazy. Víte, že to není možné. A jsem plukovník. Od bitvy u Dettingenu už uběhlo hodně času.“

Károly už mi odpovědět nemohl, protože mezitím dostal do úst roubík.

„Jdeme,“ rozkázal jsem a jako první opatrně vykroukl ze dveří.

Chodba byla prázdná, a tak jsem s Elizabeth a ostatními v závěsu rychle sestoupil po schodech do přízemí, kudy jsme se chystali uniknout. Když statek fungoval, schody vedly přímo do velké jídelny. I teď tu byl široký stůl a na něm se válelo neuklizené nádobí. Nyní asi sloužila rakouským poddůstojníkům. Jedno z oken bylo otevřené, okenice vyražené a leželo u něj tělo vojáka v bílé uniformě s hlavou otočenou do nepřírozeného úhlu. McAutieho jsem nikde neviděl, musel tedy být už venku.

„Rychle, ven z toho okna,“ pokynul jsem pistolí.

První proskočil Lindsay, aby zkontroloval situaci, a pak jsem pomohl Elizabeth s Jessikou. Pro obě ženy bylo kvůli širokým sukním obtížné protáhnout se úzkým otvorem, ale nakonec byly přece jen bezpečně venku. Zrovna jsem pokládal nohu na parapet, když se ve vstupu do jídelny objevili dva vojáci. Oba na mě na okamžik vytřeštili oči a pak pozvedli muškety.

Vystřelil jsem první. Jeden z nich padl na záda s rudou skvrnou na bílé uniformě. Kulka toho druhého mě těsně minula a zaryla se do špalety jen několik palců od mé hlavy. Voják se však na mně nevrhl, jak jsem očekával, ale s křikem se rozběhl ven. Zaklel jsem a prolezl oknem. Ostatní na mě již čekali.

„Rychle,“ zvolal jsem, „tamhle je McAutie s vozem.“

Velký horal již seděl na kozlíku kupeckého povozu s plachtou, kterým jsme přijeli, a bičem povzbuzoval tažné valachy k tak rychlému pohybu, jakého jen byli schopni. Zastavil těsně u nás.

„Prosím, můžete nasedat, pane,“ řekl vcelku zbytečně, protože to už jsme pomáhali ženám nahoru. „Mylady, paní Lindsayová, rád vás zase vidím.“

„Práskněte do koní, seržante,“ rozkázal jsem mu, když jsem nasedl jako poslední.

Udělal to a vůz se dal pomalu do pohybu. Společně s Lindsayem jsme zůstali v zadní části povozu. U brány se několikrát zablesklo a pár kulek potrhalo plachtu povozu. Vzal jsem si od Elizabeth zpět svoji nabitou pistolí a opětoval palbu. I Lindsay střílel, nejprve ze svých horalských pistolí a potom z muškety, kterou sebral ve voze.

„A kde je Jane?“ zeptala se Elizabeth, zatímco mi pohotově nabíjela zbraň.

„Kapitán má koně, mylady,“ odvětil McAutie z kozlíku mezi práskáním bičem. „Rychle nás dožene.“

Již jsme se vzdálili od statku, ale několik vojáků se za námi rozběhlo. Pěšky však měli sotva šanci nás dohnat. Ale mezi pěšáky v bílých kabátech se prodrali tři jezdci v tmavých uniformách a s vysokými čepicemi na hlavách. Károlyho husaři. Namířil jsem na jednoho a vystřelili jsme s Lindsayem skoro ve stejný okamžik. Jeden pronásledovatel, těžko říct, kdo z nás ho zasáhl, se zřítíl po zádech ze sedla. I ve tmě jsem jasně viděl, jak dva zbylí husaři pozvedli jezdecké pistole. Trefit v noci z jedoucího koně pohybující se cíl krátkou zbraní s hladkou hlavní jsem považoval prakticky za nemožné. Mohli mít jen štěstí. Práskly dvě rány, já ucítil úder a vzápětí jsem ztratil vědomí.

„Davida zasáhli,“ vykřikla Elizabeth zděšeně a sklonila se k manželovi.

Nad hlavou jí zahřměl výstřel, jak Lindsay dál páčil na pronásledující jezdce. Elizabeth neváhala a přitiskla svému muži na ránu na prsou kus své sukne, který stále svírala v ruce. Když mu nahmatala tep, byl slabý a pomalý.

„Musíme zastavit, jinak zemře,“ zavolala na McAutieho, zatímco jí Jessica pomáhala s provizorním obvazem.

„Teď to nejde, mylady,“ odpověděl místo něj Lindsay. „Dohonili by nás i pěšáci.“

„Zkusím někde sjet z cesty,“ ozval se McAutie. „Ale musíme se zbavit těch dvou zatracených bastardů.“

Lindsay znovu vystřelil, ale znovu minul. Narozdíl od husarů se mu nedařilo. Náhle se ale ke dvěma jezcům přidal třetí. Jane Ferrellová seděla navzdory sukni na koni po mužském způsobu a taseným štíhlým mečem mávala nad hlavou. Zaútočila nemilosrdně a jeden z husarů zemřel dříve, než si jí všiml. Druhý kavalista se stačil krýt jezdeckou šavlí, ale byl v nevýhodné pozici. Jane jela po levém boku jeho koně, měla tak výhodu většího dosahu a nemusela se v sedle otáčet. Navíc Angličanka byla bezpochyby lepší šermíř než uherský husar. Elizabeth smrtelný zásah nepostřehla, najednou však bylo další sedlo prázdné.

„Vyřízeno, vrchní seržante,“ oznámil Lindsay McAutiemu.

„Dobrá střelba, Kenneth,“ ocenil McAutie, protože ve tmě na hrbolaté cestě neměl čas sledovat, co se za ním odehrálo. „Vypadá to, že tamhle vede nějaká cesta do lesa. Můžem se tam na nákej čas schovat.“